

30 აპრილი - 1 მაისის აქციის დარბევის სამართლებრივი შეფასება

2024 წლის 30 აპრილს და 1 მაისის გამთენიისას შინაგან საქმეთა სამინისტროს მიერ რუსული კანონის წინააღმდეგ მშვიდობიანი აქციის დარბევა არალეგიტიმური და არაპროპორციული იყო, გამოყენებული ფიზიკური ძალა გაუტოლდა წამებას, არაადამიანურ დამამცირებელ მოპყრობას, ხოლო, ადმინისტრაციული დაკავების პრაქტიკა კვლავ შეკრების თავისუფლების მომეტებული შეზღუდვის ინსტრუმენტად იქცა. ქვემოთ მიმოხილული იქნება დეტალები.

- აქციის დარბევის შესახებ მიღებული გადაწყვეტილების კანონიერება:

აქციის დარბევის შესახებ მიღებული გადაწყვეტილება იყო უკანონო 2 საფუძველით:
(1) არ არსებობდა შესასვლელების ბლოკირების მიზნით დემონსტრანტების დარბევის საფუძველი; (2) ასეთი საფუძვლის არსებობის შემთხვევაშიც კი, არ არსებობდა მთლიანი აქციის დარბევის სამართლებრივი წინაპირობა.

დაცულია ნებისმიერი შეკრება, რომელიც არ არის ძალადობრივი ან მისი მონაწილეები არ

გაფრთხილების გარეშე, ახლო მანძილიდან ასხურებდნენ წინაკის სკრეს. დამიზნებით ისროდნენ, სავარაუდოდ, რეზინის ტყვიებსაც. ქოველივე ეს სპეციალური საშუალებების გამოყენების წესებს დ სტანდარტებს არღვევს. ქპეციალური დანიშნულების რაზმი ერთდროულად იყენებდა რამდენიმე სპეციალურ საშუალებას, მათ შორის წყლის ჭავლს, რეზინის ტყვიებსა და ცრემლსადენ გაზს.

ქპეციალური საშუალებების გამოყენების სტანდარტს არღვევს, ასევე, ფიზიკური ძალისა და სპეციალური საშუალებების გამოყენება, თუ მონაწილეებს არ აქვთ სავმარისი თავისუფალი სივრცე დავკავებული ტერიტორიის დასატოვებლად. მიუხედავად ამისა, პარლამენტის უკან მშვიდობიანი დემონსტრაციის დარბევის დროს, აქციის მონაწილეთა ინფორმაციით, მათ არ ჰქონდათ სავმარისი სივრცე, რათა დაეტოვებინათ ის ტერიტორია, რომელზეც საპოლიციო ძალები დემონსტრანტების წინააღმდეგ წინაკის სკრეს და ფიზიკურ ძალას იყენებდნენ. ქსევე, ქაპროტესტო აქციის მონაწილეთა ინფორმაციით, აქციის დარბევის სანყის ეტაპზე მმობილიზებული სასწრაფო დახმარების ჯგუფების რაოდენობა დამავებულითა რაოდენობასთან შედარებით, არაპროპორციულად დაბალი იყო.

- აქციის დარბევისას მოქალაქეთა მიმართ არასათანადო მოპყრობა

გამოვლინდა სამართალდამცავების მხრიდან სავარაუდო არასათანადო მოპყრობის არაერთი ფაქტი, რაც გამოიხატა დემონსტრანტების მიმართ ფიზიკურ და სიტყვიერ ანგარიშსწორებაში. სპეცრაზმელებმა სცემეს აქციაზე მყოფი არაერთი პირი, ისინი ფიზიკურად გაუსწორდნენ, მათ შორის, ახალგაზრდებს, ქალებს, ჟურნალისტებს და ოპოზიციონერ პოლიტიკოსებს. ფიქსირდებოდა შემთხვევები, როდესაც რამდენიმე სპეცრაზმელი პოლიციელების მასაში შეითრევდა აქციის მონაწილეებს და ფიზიკურად უსწორდებოდა, მუშტებს ურტყამდა, თმაში ქაჩავდა, წაქცეულებზე ზედ წიხლებით დგებოდნენ.

ქერძოდ, გავრცელებული ვიდეო და ფოტო მასალებით, ასევე, აქციაზე მყოფი პირების ინფორმაციის თანახმად, ხალხის დარბევისას სამართალდამცავი ორგანოების მხრიდან დაფიქსირდა არაერთი არასათანადო მოპყრობის ფაქტი: გინება, ცემა, სახეში გარტყმა, მოქალაქის ალყაში გატაცება და მისი უმოწყალოდ ცემა, დანოლილი მოქალაქის თრევა. ხაზგასასმელია, რომ მსგავსი მოპყრობის მსხვერპლნი იყვნენ ქალები და ბავშვები, საქართველოს პარლამენტის წევრები (ალექსანდრე ელისაშვილი და ლევან ხაბეიშვილი), ჟურნალისტები. აქციის მონაწილეთა დევნა გაგრძელდა მეტროშიც.

- ქციის დარბევისას ადმინისტრაციული წესით მოქალაქეების დაკავება

მიმდინარე აქციის ფარგლებში საპოლიციო ძალების წარმომადგენლები

აგრძელებდნენ უკანონო დაკავებებს

საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია GEORGIAN YOUNG LAWYERS' ASSOCIATION

პრაქტიკას. ამ აქციაზე დაკვირვებამაც აჩვენა, რომ საპოლიციო ძალები ყოველგვარი ფაქტობრივი საფუძვლის გარეშე პერიოდულად აკავებდნენ აქციის მონაწილეებს, **დაკავებისას, პოლიციის კორდონში მოქცევამდე და მას შემდეგ კი, ფიზიკურად ძალადობდნენ მათზე.** საყურადღებოა, რომ საპოლიციო ძალების წარმომადგენლებმა აქციის მიმდებარე ტერიტორიიდან გაიტაცეს, საქართველოს პარლამენტის წევრი, პარტია ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის თავჯდომარე ლევან ხაბეიშვილი, რომელიც სასტიკად **სცემეს.**

1-ლ მაისს, 10:00 საათზე შინაგან საქმეთა სამინისტროს პრესკონფერენციაზე გაჟღერებული ინფორმაციის მიხედვით, წვრილმანი ხულიგნობის და პოლიციის კანონიერი მოთხოვნისადმი დაუმორჩილებლობის საფუძვლით, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 166-ე და 173-ე მუხლებით დაკავებულია 63 პირი. [მ]ეტაპისთვის, არასამთავრობო ორგანიზაციების ცხელ ხაზზე შემოსულია ინფორმაცია 50-ზე მეტი დაკავებული პირის შესახებ. ჩვენ უკვე მოვინახულეთ 15-ზე მეტი დაკავებული, რომელთა უმრავლესობა არის ნაცემი, რაც მიუთითებს პოლიციელების მხრიდან უფლებამოსილების გადამეტების ფაქტებზე. არასამთავრობო ორგანიზაციები მთელი დამის განმავლობაში ეძებდნენ დაკავებულებს, რომელთა ადგილმდებარეობის დადგენა საკმაოდ გაჭირდა. არც ამჟამად გვაქვს ინფორმაცია ყველა დაკავებულის ადგილსამყოფელთან დაკავშირებით, რამდენიმე მათგანის შესახლება იზოლატორებში ახლაც მიმდინარეობს.

მოვუწოდებთ:

- **ქართულ ოცნებას,** უარი თქვას რუსული კანონის მიღებაზე;

პეციალურ საგამოძიებო სამსახურს მოახდინოს მყისიერი რეაგირება, უზრუნველყოს სამართალდამცავების მხრიდან არაპროპორციული ძალის გამოყენების შემთხვევების, მათ შორის, მედიის წარმომადგენლების წინააღმდეგ ჩადენილი დანაშაულების ეფექტიანი გამოძიება. არსებული მაღალი საზოგადოებრივი ინტერესის გათვალისწინებით, საზოგადოებას პერიოდულად მიაწოდოს ინფორმაცია გამოძიების მიმდინარეობისა და ჩატარებული საგამოძიებო მოქმედებების შესახებ.

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს უარი თქვას კანონსაწინააღმდეგო, ადამიანის უფლებების დაცვასთან შეუთავსებელ და ღირსების შემლახავ ძალადობრივ

საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია GEORGIAN YOUNG LAWYERS' ASSOCIATION

პრაქტიკაზე

ქვეყნალური დანიშნულების რაზმის თანამშრომლებს: არ დაემორჩილონ უკანონო ბრძანებებს და არ გამოიყენონ ძალადობრივი მეთოდები მშვიდობიანი დემონსტრანტების წინააღმდეგ.

ქელმომწერი ორგანიზაციები:

საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია (GYLA)

საერთაშორისო გამჭვირვალობა - საქართველო (TI)

სოციალური სამართლიანობის ცენტრი (SJC)

საქართველოს დემოკრატიული ინიციატივა (GDI)

უფლებები საქართველო (RG)

სამართლიანი არჩევნებისა და დემოკრატიის საერთაშორისო საზოგადოება (ISFED)

ადამიანის უფლებათა ცენტრი (HRC)

პარტნიორობა ადამიანის უფლებებისთვის (PHR)

სამოქალაქო საზოგადოების ფონდი (CSF)

დემოკრატიის კვლევის ინსტიტუტი (DRI)